

sumari

Pàgs. 4, 5 i 6: SETÈ CONTINENT, per SEBASTIA ESTRADÉ

Pàg. 9: EN PLENA TORRE DE BABEL, per SEMPRONIO

Pàgs. 16 i 17: LES MONGES, per OCTAVI FULLAT

Pàg. 22: LES NOVES MURALLES DE SANT CUGAT, per J. TORTOSA

Pàg. 23: EL BON VIC VIU, per FREDERIC RODA

Pàg. 27: DE «MONUMENTA CATHALONIAE», per ENRIC JARDI

Pàg. 28: LES CONSTEL·LACIONS DE GLÒRIA MARTÍ, per CARLES VALLS

Pàg. 30: SOBRE L'ESCRITURA DELS NOMS DE LLOC, per ALBERT JANÉ

Pàgs. 31 i 32: A PERPINYA, 21 quilòmetres. Memòries de XAVIER BENGUEREL

Pàg. 33: QUART I ÚLTIM COMENTARI SOBRE UNA ANTOLOGIA DE LA POESIA CATALANA BILINGÜE, per FELIP CID

I LES SECCIONS HABITUALS DE LA REVISTA A CÀRREC DE JOSEP M. ARMENGOU, ÀNGEL CASAS, JOAQUIM CASAS, «FOLLET», ALBERT JANÉ, MARTÍ FARRERAS, JOSEP FAULI, ORIOL MARTORELL, JAUME MIRAVITLLES, JAUME PICAS, RAFAEL PRADES I TISNER.

LES VOLTES DE LA SÍNIA

EL «Tele|eXpres» del dia 1 d'abril va publicar una conversa sostinguda entre el doctor Badia i Margarit i un redactor del periòdic. Aquestes entrevistes sempre corren el perill de les transcripcions fetes de pressa, no se sap mai fins a quin punt es poden prendre al peu de la lletra una frase o un concepte. Però el lector no té altre remei que concedir veracitat al text, mentre no sigui rectificat o desmentit.

El professor Badia digué: «Cal preguntar-se, quina és la llengua del taxista? I la de l'escombriaire? I la del tramviare? Si responem aquestes preguntes i unes quantes més, formulades científicament, veurem que la gent és més oberta a parlar en castellà que en català, la qual cosa no ens ha d'inclinar a abandonar la nostra llengua, sinó tot al contrari.»

Suposo que el doctor Badia i Margarit no devia dir ben bé això, degut, precisament, a la seva preparació científica. La gent és més oberta —en general— a parlar en el seu idioma matern, i de fa molt anys els escombriaires i els tramviaries que treballen aquí, són nascuts —en una majoria aclaparadora— fora de Catalunya. El cas dels taxistes és diferent, tot i que els percentatges es van decantant a favor dels immigrants.

Crec que la pregunta cal centrar-la en quina és la llengua dels catalans, i quina la d'altres residents a Catalunya, vinguin d'on vinguin i per molt que s'agrupin en estaments determinats. Els sondeigs amb finalitats estadístiques poden ésser exactes i falsos alhora. Per exemple: un observador situat en una oficina expenedora de documents oficials, podria anotar en el seu bloc que l'idioma dels catalans és el castellà; altres notes, encara que les apuntés, potser se les hauria de guardar i fer-ne ús, tan sols, en la intimitat de les seves reflexions. Fa pocs dies, en Xavier Benguerel, en Fèlix Cucurull, en Ferran de Pol i jo, vam coincidir en un d'aquests centres on s'acut a formalitzar impressos. L'observador hipotètic que esmentava abans, hauria pogut afirmar que èrem quatre ciutadans bilingües, perquè entre nosaltres parlàvem en català, però ho havíem de fer en castellà amb la senyoreta que hi havia darrera un taulell.

En la situació actual, qualsevol estudi científic sobre les discrepàncies entre el català literari i el català parlat hauria d'estendre's en múltiples consideracions. En primer lloc, penso que hi ha hagut una mena d'acord tàcit entre els nostres escriptors perquè aquestes «discrepàncies» siguin cada vegada més lleus. Seria interessant de comprovar, i d'assenyalar-los damunt els textos, quants mots o expressions incomprensibles (als ulls i a l'esperit del lector que els compra) contenen els llibres catalans publicats aquests darrers anys. En tot cas, es tractaria d'un problema de nivells culturals que és comú a qualsevol idioma. Un filòleg estranger que treballi normalment dins el seu país normal, no ens pot aplicar a nosaltres les seves generalitzacions científiques, perquè aquí, amb el que passa al carrer, s'en veuria un bull. És molt probable, que tan bon punt hi hagués donat la seva ullada tècnica, volgués saber què passa a les escoles i què passa amb els mitjans d'informació i de comunicació d'idees. Aleshores, tot vist i sospesat, qui sap si invertiria l'ordre de les seves preocupacions i trobaria que el perill no consisteix en una excessiva «culturalització» de l'idioma, sinó en un ofegament poc relacionat amb la lingüística.

Si poguéssim publicar tota mena de revistes, és segur que en sortirien de populars i de satíriques que recollirien el llenguatge dels escombriaires, dels tramviaries, de les minyones, dels municipals, dels benestants cursis, etcètera. Antecedents no massa remots proven que no passàvem per alt cap peculiaritat bàbelica.

Mentre no s'ampliïn les perspectives, els erudits podran fer diagnòstics optimistes, pessimistes, variats, brillants, aguts. Tot el que es vulgui. Però a l'hora de proposar solucions, caldrà que es refereixin a l'única eficaç a base de circumloquis, perquè només els entenguin els qui ja la saben.